

ORDONANȚĂ nr.41 din 30 ianuarie 2003 privind dobândirea și schimbarea pe cale administrativă a numelor persoanelor fizice

Textul actului publicat în M.Of. nr. 68/2 feb. 2003

În temeiul art. 107 din Constituție și al art. 1 pct. III.1 din Legea nr. 680/2002 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. - Numele cuprinde numele de familie și prenumele.

Art. 2. - (1) Numele de familie se dobândește prin efectul filiației și se schimbă de drept prin modificarea intervenită în statutul civil al persoanei fizice, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Prenumele se stabilește la data înregistrării nașterii, pe baza declarației de naștere făcute de persoana care declară nașterea.

(3) Numele de familie și prenumele copilului găsit, născut din părinți necunoscuți, precum și în situația în care copilul este abandonat de către mamă în spital, iar identitatea acesteia nu a fost stabilită în termen de 30 de zile de la constatarea abandonului, se stabilesc prin dispoziția primarului comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, în a cărui rază a fost găsit copilul ori s-a constatat abandonul acestuia, în condițiile Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. - Numele se poate schimba pe cale administrativă, în condițiile prezentei ordonanțe.

CAPITOLUL II Schimbarea numelui pe cale administrativă

Art. 4. - (1) Cetățenii români pot obține, pentru motive temeinice, schimbarea pe cale administrativă a numelui de familie și a prenumelui sau numai a unuia dintre acestea, în condițiile prezentei ordonanțe.

(2) Sunt considerate ca întemeiate cererile de schimbare a numelui în următoarele cazuri:

- a) când numele este format din expresii indecente, ridicole ori transformat prin traducere sau în alt mod;
- b) când persoana în cauză a folosit în mod permanent, în exercitarea profesiei, numele pe care dorește să îl obțină, făcând dovada cu privire la aceasta, precum și asupra faptului că este cunoscută în societate sub acest nume;
- c) când, din neatenția ofițerilor de stare civilă ori ca urmare a necunoașterii reglementărilor legale în materie, au fost efectuate mențiuni greșite în registrele de stare civilă ori au fost eliberate certificate de stare civilă cu nume eronate, în baza cărora au fost eliberate alte acte;

- d) când persoana în cauză are nume de familie sau prenume format din mai multe cuvinte, de regulă reunite, și dorește schimbarea acestuia;
- e) când persoana în cauză poartă un nume de familie de proveniență străină și solicită să poarte un nume românesc;
- f) când persoana și-a schimbat numele de origine străină într-un nume românesc, pe cale administrativă, și dorește să revină la numele dobândit la naștere;
- g) când părinții și-au schimbat numele pe cale administrativă, iar copiii solicită să poarte un nume de familie comun cu al părinților lor;
- h) când persoana în cauză solicită să poarte un nume de familie comun cu al celorlalți membri ai familiei, nume care a fost dobândit ca urmare a adopției, a menținerii numelui la căsătorie, a stabilirii filiației ori a unor schimbări de nume aprobate anterior pe cale administrativă;
- i) când soții au convenit cu ocazia încheierii căsătoriei să poarte numele de familie reunite și ambii solicită schimbarea acestuia pe cale administrativă, optând pentru numele de familie dobândit la naștere de către unul dintre ei ori să revină fiecare la numele avut anterior căsătoriei;
- j) când persoana în cauză face dovada că a fost recunoscută de către părinte ulterior înregistrării nașterii, însă, întrucât nu a sesizat instanța pentru încuviințarea purtării numelui de familie al acestuia în timpul vieții, nu există altă posibilitate de dobândire a numelui părintelui decât pe cale administrativă;
- k) când prenumele purtat este specific sexului opus;
- l) când persoanei i s-a încuviințat schimbarea sexului prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă și solicită să poarte un prenume corespunzător, prezentând un act medicolegal din care să rezulte sexul acesteia;
- m) alte asemenea cazuri temeinic justificate.

(3) Sunt de asemenea considerate justificate și cererile de schimbare a numelui în următoarele cazuri:

- a) când persoana în cauză a adoptat minori și dorește ca aceștia să poarte un alt prenume;
- b) când căsătoria a încetat prin moartea sau prin declararea judecătorească a morții unuia dintre soți, iar soțul supraviețuitor solicită să revină la numele de familie purtat anterior căsătoriei ori la numele de familie dobândit la naștere;
- c) când în urma divorțului un fost soț revine la numele de familie purtat anterior și care provine dintr-o altă căsătorie, de asemenea desfăcută prin divorț, și dorește să poarte numele dobândit la naștere;
- d) când în urma încetării căsătoriei prin moartea sau prin declararea judecătorească a morții unuia dintre soți celălalt soț se recăsătorește și, ca urmare a desfacerii acestei căsătorii, acesta dorește să poarte numele de familie dobândit la naștere;
- e) când fostul soț dorește să poarte numele de familie pe care l-a avut în căsătorie, pentru a avea un nume comun cu copiii încredințați spre creștere și educare, cu consimțământul fostului soț, dat în formă autentică;
- f) când părinții au divorțat, iar copiii încredințați spre creștere și educare unuia dintre părinți, care a revenit la numele de familie avut anterior căsătoriei, solicită să poarte numele de familie al acestuia;
- g) când s-a desfăcut adopția unei persoane căsătorite care are copii minori și în urma desfacerii adopției persoana în cauză revine la numele de familie avut înainte de adopție;
- h) când unul dintre soți, la încheierea căsătoriei, a luat numele de familie al celuilalt soț, nume pe care acesta l-a dobândit prin adopție, iar ulterior încheierii căsătoriei are loc desfacerea adopției.

Art. 5. - Cererile de schimbare a numelui pe cale administrativă privind persoanele fără cetățenie domiciliată în România se soluționează în aceleași condiții ca și cele ale cetățenilor români.

Art. 6. - (1) Persoana care solicită schimbarea numelui pe cale administrativă va depune o cerere la serviciul public comunitar de evidență a persoanelor, denumit în continuare serviciu public, aflat în subordinea consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, în a cărui rază teritorială își are domiciliul.

(2) Cererea de schimbare a numelui trebuie să fie motivată prin unul dintre cazurile prevăzute la art. 4 alin. (2) și (3) și să fie însoțită de următoarele acte:

a) copii legalizate de pe certificatele de stare civilă ale persoanei care solicită schimbarea numelui;

b) un exemplar al Monitorului Oficial al României, Partea a III-a, în care a fost publicat, potrivit art. 10, extrasul din cererea de schimbare a numelui, exemplar de la publicarea căruia să nu fi trecut mai mult de un an;

c) consimțământul, dat în formă autentică, al celuilalt soț, în cazul schimbării numelui de familie comun purtat în timpul căsătoriei;

d) copie de pe decizia de aprobare a autorității tutelare, în cazurile prevăzute de art. 7;

e) orice alte acte pe care solicitantul le consideră necesare pentru motivarea cererii sale.

Art. 7. - (1) Pentru minor, cererea de schimbare a numelui se face, după caz, de părinți sau, cu încuviințarea autorității tutelare, de tutore. Dacă părinții nu se înțeleg cu privire la schimbarea numelui copilului, va hotărî autoritatea tutelară.

(2) Când cererea de schimbare a numelui minorului este făcută de către unul dintre părinți, este necesar acordul celuilalt părinte, dat în formă autentică. Acordul nu este necesar în cazul în care celălalt părinte este pus sub interdicție ori este declarat judecătorește dispărut sau decăzut din drepturile părintești.

(3) În cazul în care minorul a împlinit vârsta de 14 ani, cererea va fi semnată și de acesta.

(4) Pentru persoana pusă sub interdicție, cererea de schimbare a numelui se face de către tutore, cu încuviințarea autorității tutelare.

(5) În cazul în care părinții copilului sunt decedați, necunoscuți, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți ori dispăruți sau decăzuți din drepturile părintești și nu a fost instituită tutela, în cazul în care copilul a fost declarat abandonat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, precum și în cazul în care instanța judecătorească nu a hotărât încredințarea copilului unei familii sau unei persoane, în condițiile legii, cererea de schimbare a numelui minorului se face de către serviciul public specializat pentru protecția copilului din subordinea consiliului județean ori, după caz, a consiliului local, al sectorului municipiului București.

Art. 8. - (1) Schimbarea numelui de familie al minorului se poate cere o dată cu schimbarea numelui de familie al părinților sau separat, pentru motive temeinice.

(2) Schimbarea prenumelui minorului se poate cere oricând.

Art. 9. - (1) În cazul în care soții s-au învoit să poarte în timpul căsătoriei un nume de familie comun, pentru schimbarea acestuia este necesar consimțământul celuilalt soț.

(2) Schimbarea numelui de familie al unuia dintre soți nu are efect asupra numelui de familie al celuilalt soț.

Art. 10. - (1) Cererea de schimbare a numelui se publică, în extras, în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, prin grija și pe cheltuiala solicitantului.

(2) Cu aprobarea conducătorilor serviciilor publice județene, respectiv a conducătorului serviciului public al municipiului București, cererea de schimbare a numelui format din expresii indecente, ridicole ori transformat prin traducere sau în alt mod poate fi exceptată de la publicare.

Art. 11. - (1) Orice persoană interesată poate face opoziție la cererea de schimbare a numelui, cu excepția situației prevăzute la art. 10 alin. (2), în termen de 30 de zile de la publicarea extrasului din cererea de schimbare a numelui în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

(2) Opoziția se face în scris, motivat și se depune la serviciul public în a cărui rază de competență teritorială își are domiciliul persoana care solicită schimbarea numelui pe cale administrativă.

Art. 12. - Cererea de schimbare a numelui, împreună cu toate actele prevăzute la art. 6, și, dacă este cazul, cu opozițiile, se trimite spre soluționare de către serviciul public local către serviciul public județean, respectiv al municipiului București.

Art. 13. - Serviciul public județean, respectiv al municipiului București, verifică dacă sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute de prezenta ordonanță și, după analizarea temeiniciei cererii, precum și a opozițiilor făcute, propune, motivat, președintelui consiliului județean, respectiv primarului general al municipiului București, emiterea dispoziției de admitere sau de respingere a cererii de schimbare a numelui, în termen de 60 de zile de la primirea cererii, potrivit art. 12.

Art. 14. - (1) Dispoziția prin care s-a admis schimbarea numelui se trimite, în copie, serviciului public la care a fost înregistrată cererea. Serviciul public va încunoștința de îndată solicitantul, iar după depunerea de către acesta a dovezii de plată a taxei extrajudiciare de timbru prevăzute de lege, îi va elibera o copie de pe dispoziția de admitere a schimbării numelui. Dacă în termen de 90 de zile de la data luării la cunoștință cel în cauză nu a depus dovada de plată a taxei extrajudiciare de timbru, serviciul public va restitui organului emitent copia de pe dispoziția de admitere a schimbării numelui.

(2) Este scutită de plata taxei extrajudiciare de timbru cererea prin care se solicită schimbarea numelui pentru motivele prevăzute la art. 10 alin. (2). Scutirea de plata taxei extrajudiciare de timbru se menționează în dispoziția de schimbare a numelui.

Art. 15. - (1) Schimbarea numelui se înscrie, prin mențiune, pe marginea actului de naștere, precum și a celui de căsătorie, atunci când este cazul.

(2) În acest scop serviciul public la care s-a înregistrat cererea va trimite, din oficiu, serviciilor publice care au în evidență actele de stare civilă câte o copie de pe dispoziția de schimbare a numelui.

Art. 16. - Dispoziția de schimbare a numelui produce efecte juridice de la data înscrierii mențiunii corespunzătoare pe marginea actului de naștere. De la această dată solicitantul va purta numai numele dobândit prin dispoziția de schimbare a numelui.

Art. 17. - Dovada schimbării numelui se face cu dispoziția de admitere a schimbării numelui sau cu certificatul eliberat de serviciul public, pe baza dispoziției de admitere a schimbării numelui.

Art. 18. - (1) Dispoziția de respingere a cererii de schimbare a numelui se comunică solicitantului de către serviciul public județean sau, după caz, al municipiului București, în termen de 10 zile de la emitere.

(2) Dispoziția de respingere a cererii de schimbare a numelui poate fi contestată în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, cu modificările ulterioare.

(3) Reclamația prealabilă sesizării instanței, prevăzută de Legea nr. 29/1990, cu modificările ulterioare, se adresează Inspectoratului Național pentru Evidența Persoanelor.

Art. 19. - Persoana căreia i s-a respins cererea de schimbare a numelui poate face o nouă cerere, dacă în susținerea acesteia au intervenit motive noi. Dacă cererea de schimbare a numelui a fost respinsă ca urmare a admiterii unei opoziții, se poate face o nouă cerere, în cazul în care se solicită același nume, numai după încetarea cauzelor care au determinat admiterea opoziției.

Art. 20. - (1) Persoana al cărei nume sau prenume a fost înregistrat în actele de stare civilă tradus în altă limbă decât cea maternă ori cu ortografia altei limbi poate cere înscrierea, prin mențiune pe aceste acte, a numelui de familie ori a prenumelui, retradus sau cu ortografia limbii materne, atât la rubricile care îl privesc pe titular, cât și la cele privind părinții.

(2) Cererea se depune la serviciul public care are în păstrare registrul de stare civilă și se aprobă de către primar.

(3) Pe baza acestei aprobări se înscriu mențiunile corespunzătoare pe marginea actelor de stare civilă respective.

(4) Cererea se poate depune de petiționar și la primăria din localitatea de domiciliu, care o va trimite spre soluționare serviciului public competent și va comunica petiționarului modul de soluționare.

(5) Efectele aprobării date în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2) se extind asupra copiilor minori ai persoanelor în cauză, iar când soții au nume de familie comun, efectele se extind și asupra celuilalt soț, în ambele situații, dacă acesta din urmă își dă consimțământul. Când soții nu se înțeleg în ceea ce privește extinderea efectelor aprobării asupra copiilor minori, decide autoritatea tutelară.

(6) Înscrierile făcute în temeiul acestui articol se comunică serviciilor publice locale în raza cărora domiciliază persoanele în cauză.

(7) Dispozițiile art. 18 se aplică în mod corespunzător.

Art. 21. - În cazul admiterii unei cereri de schimbare a numelui pe cale administrativă, persoana căreia i-a fost vătămat un drept sau un interes legitim recunoscut de lege poate solicita pe cale judecătorească, în condițiile Legii nr. 29/1990, cu modificările ulterioare, anularea dispoziției de schimbare a numelui. Acțiunea în justiție poate fi introdusă în termen de 6 luni de la data admiterii cererii de schimbare a numelui și numai dacă persoana care o depune face dovada că din motive obiective, neimputabile ei, nu a putut formula opoziția prevăzută la art. 11.

CAPITOLUL III
Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 22. - Până la organizarea serviciilor publice locale din subordinea consiliilor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București, a serviciilor publice județene și al municipiului București, din subordinea consiliilor județene, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, și a Inspectoratului Național pentru Evidența Persoanelor, din subordinea Ministerului Administrației Publice, prevăzute de Ordonanța Guvernului nr.84/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 372/2002, atribuțiile prevăzute de prezenta ordonanță în sarcina acestora se exercită, după caz:

- a) la nivel local: de către compartimentele de stare civilă din aparatul propriu al consiliilor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București, respectiv formațiunile locale de evidență a populației, respectiv componenta de evidență a populației din structura Serviciului de evidență informatizată a persoanei al municipiului București din structura Ministerului de Interne;
- b) la nivel județean și al municipiului București: de către serviciile de stare civilă din aparatul propriu al consiliilor județene și al Consiliului General al Municipiului București, respectiv birourile de evidență a populației și regim permise de conducere și certificate de înmatriculare din cadrul serviciilor județene de evidență informatizată a persoanei, respectiv sectoarele de evidență a populației și regim permise de conducere și certificate de înmatriculare a autovehiculelor din cadrul Serviciului de evidență informatizată a persoanei al municipiului București din structura Ministerului de Interne;
- c) la nivel național: de către Direcția de evidență a populației și Serviciul central de regim permise de conducere și certificate de înmatriculare din cadrul Direcției generale de evidență informatizată a persoanei din structura Ministerului de Interne.

Art. 23. - Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe Decretul nr.975/1968 cu privire la nume, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 136 din 29 octombrie 1968, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul administrației publice,
Octav Cozmâncă

Ministru de interne,
Ioan Rus

București, 30 ianuarie 2003.
Nr. 41.